Natia Jikia
Associate Professor
Kutaisi State University (ATSU)

Mzia Tadumadze
Associate Professor
Kutaisi State University (ATSU)

Grigol Kobaliani
Associate Professor
Kutaisi State University (ATSU)

The Ethical Dilemma of Identifying Sources and Protecting Anonymity

(Abstract)

KEYWORDS: Media, Information, Source, Identification, Confidentiality, Responsibility, Reliability, Ethics, Protection, Journalism

The protection of source anonymity in journalism is a fundamental principle, governed by ethical codes and legal standards in many countries. For example, in Norway it is stated that "the protection of information sources represents a fundamental principle of society", highlighting the public value of access to essential information. Nevertheless, journalists are advised to exercise caution when selecting anonymous sources. They often remind colleagues that anonymous information requires careful scrutiny of its credibility. There is no assurance that source anonymity will prevent readers from challenging the reliability of the information presented. Indeed, the greater the volume and significance of material drawn from anonymous

ISSN 2667-9299 (print)
ISSN 2960-9348 (online)

sources, the more important it becomes for readers to assess the truth and trustworthiness of the facts and arguments offered.

In an era of abundant – and frequently unverified – information, an understanding of how to identify and protect sources is indispensable for responsible journalism. Such practice safeguards journalists' rights to protect confidential sources while also strengthening trust between the press and its audience.

Ethical codes across different jurisdictions regulate this practice and emphasise transparency, accuracy, and accountability. When reporting news, modern journalists should consider five key issues in relation to source identification: (1) matters of trust and credibility; (2) ethical considerations; (3) legal risks; (4) the impact of disinformation; and (5) technology and algorithmic bias. Several additional factors should also be considered when dealing with sources: (6) the importance of credibility; (7) the balance between anonymity and transparency; (8) ethical dilemmas; (9) legal implications; and (10) public perception and trust.

The use of anonymous sources is an ethical challenge. Journalists must weigh the potential harm to the source against the public interest served by the information they publish. It is therefore essential that anonymity be granted deliberately and protected in cases where the public interest is genuinely significant.

In an age of disinformation, scepticism towards reporting based on anonymous sources is increasing. Journalists must actively build trust by ensuring that their reporting remains both accurate and ethically robust. By recognising these factors, journalists can navigate the complexities of source identification

ISSN 2667-9299 (print)
ISSN 2960-9348 (online)

and anonymity, fulfiling their ethical obligations while still producing influential, credible journalism. Journalists are regularly urged to assess the reliability of such information critically before publication, because the integrity of the news depends on the credibility of the facts presented.

On the basis of the research, it is reasonable to conclude that the relationship between source identification and source anonymity is crucial to sustaining the ethical foundations of journalism. Maintaining this balance empowers informants while helping to create an environment in which important information can be disclosed – thereby enriching public discourse.

By ensuring the confidentiality of sources, journalists enhance the credibility of their reporting, a factor that is increasingly important in a period marked by scepticism and disinformation. Accordingly, journalists must approach the challenges of anonymity with particular responsibility. This includes critically evaluating information provided by anonymous sources, thereby protecting both themselves and their audiences from the spread of disinformation.

Understanding the legal implications further reinforces the need for ethical practice that prioritises the protection of sources while supporting an informed commitment to public accountability. By adopting a comprehensive and conscious approach to source identification, journalists can strengthen their ethical responsibilities, promote the integrity of their profession, and continue to serve the public with accuracy and responsibility.

ISSN 2667-9299 (print)
ISSN 2960-9348 (online)

ნათია ჯიქია
ასოცირებული პროფესორი (აწსუ)

მზია თადუმაძე
ასოცირებული პროფესორი (აწსუ)

გრიგოლ ქობალიანი
ასოცირებული პროფესორი (აწსუ)

ეთიკური დილემა წყაროს იდენტიფიცირებასა და მათი ანონიმურობის დაცვასთან დაკავშირებით

საკვანძო სიტყვები: მედია, ინფორმაცია, წყარო, იდენტიფიკაცია, კონფიდენციალურობა, პასუხისმგებლობა, სანდოობა, ეთიკა, დაცვა, ჟურნალისტიკა

წყაროს იდენტიფიკაცია ჟურნალისტური მთლიანობისა და სანდოობის კრიტიკული ასპექტია. ეპოქაში, როდესაც ინფორმაცია უხვია და, ხშირად, დაუდასტურებელი, წყაროების იდენტიფიცირებისა და დაცვის ნიუანსების გაგება უმნიშვნელოვანესია პასუხისმგებლობის მქონე ჟურნალისტისთვის. ეს პრაქტიკა არა მხოლოდ ჟურნალისტის უფლებების დაცვას ისახავს მიზნად – გაუფრთხილდნენ თავიანთ კონფიდენციალურ წყაროებს, არამედ – აუდიტორიის ნდობის საფუძვლის გამყარებასაც. სხვადასხვა ქვეყანაში ეთიკური კოდექსები არეგულირებენ ამ პროცესს, რაც გახაზავს გამჭვირვალობის, სიზუსტისა და ანგარიშვალდებულების მნიშვნელობას ახალი ამბების გაშუქებისას.

თანამედროვე ჟურნალისტებმა უნდა გაითვალისწინონ წყაროს იდენტიფიცირების ხუთი ძირითადი პრობლემა:

ISSN 2667-9299 (print)
ISSN 2960-9348 (online)

1. **ნდობისა და სანდოობის საკითხები** – ანონიმურ წყაროებზე დამოკიდებულებამ, შესაძლოა, მკითხველებში სკეპტიციზმი გამოიწვიოს. ბევრი ადამიანი ეჭვქვეშ აყენებს ანონიმური წყაროდან მიღებული ინფორმაციის უტყუარობას, რამაც შეიძლება ზიანი მიაყენოს მთლიანად ჟურნალისტის პროფესიასა და, ზოგადად, ჟურნალისტებისადმი ნდობის ფაქტორს. მედიააუდიტორიის მნიშვნელოვანი ნაწილი ადასტურებს, რომ ანონიმური წყაროების გამოყენება პირდაპირ გავლენას ახდენს მათ ნდობაზე ახალი ამბების მიმართ.
2. **ეთიკური მოსაზრებები** – ჟურნალისტებმა ანონიმურ წყაროებთან ურთიერთობისას რთული ეთიკური დილემების გადალახვა უნდა შეძლონ. სამართლიანობის, მიუკერძოებლობისა და წყაროს იდენტიფიცირების გარეშე ემოციური ინფორმაციის ან ბრალდების გამოქვეყნების პოტენციური შედეგების შესახებ კითხვები პრინციპულად მნიშვნელოვანია. ეთიკური ჟურნალისტიკა მოითხოვს ბალანსის სიფრთხილით შენარჩუნებას წყაროების დაცვასა და საზოგადოების ინფორმირებულობის უფლების გაფრთხილებას შორის.
3. **სამართლებრივი რისკი** – წყაროს გამჟღავნება-არგამჟღავნების სამართლებრივი შედეგები, განსაკუთრებით, კლასიფიცირებულ ინფორმაციასთან, ან ინფორმაციულ დანაშაულობასთან დაკავშირებულ საკითხებში, შესაძლოა, სერიოზული იყოს. ჟურნალისტის გადაწყვეტილებას, მის პოზიციას, შესაძლოა, სამართლებრივი ქმედებები ან შედეგები მოჰყვეს,

ISSN 2667-9299 (print)
ISSN 2960-9348 (online)

თუ მას სასამართლომ წყაროს გამჟღავნება დაავალა. მით უფრო მაშინ, როცა ამ წყარომ ეროვნული უსაფრთხოების ან კორპორატიული დანაშაულის შესახებ გაავრცელა სენსიტიური ინფორმაცია.

4. **დეზინფორმაციის გავლენა** – თანამედროვე ციფრულ სივრცეში დეზინფორმაციის[1] გავრცელების ბუმია. ჟურნალისტები დიდად უნდა ფრთხილობდნენ წყაროს სანდოობისა თუ გადამოწმებისას, ინფორმაციის ჭეშმარიტების, სიმართლის გადამოწმებისას, თუნდაც იმის გამო, რომ დაუდასტურებელი კონტენტის სწრაფმა გავრცელებამ, შესაძლოა, საზოგადოებაში დაბნეულობა და უნდობლობა გამოიწვიოს.
5. **ტექნოლოგია და ალგორითმული მიკერძოება** – ინფორმაციის მოძიებაში ხელოვნური ინტელექტის (AI) მზარდი გამოყენება შეშფოთებას იწვევს მიკერძოებისა და დეპერსონიზაციის საშიშროების თვალსაზრისით. ალგორითმებმა, შესაძლოა, უნებლიეთ გააძლიერონ მიკერძოება ან ვერ უზრუნველყონ კონტექსტი, რაც ჟურნალისტს დააყენებს აუცილებლობის წინაშე, კრიტიკულად შეაფასოს გამოყენებული საშუალებები და უზრუნველყოს ეთიკური ფასეულობების პრიორიტეტულობა.[2]

წყაროს იდენტიფიკაციასა და წყაროს ანონიმურობას შორის ურთიერთმიმართება ჟურნალისტიკის ფუნდამენტური საკითხია.[3] წყაროების ეფექტური იდენტიფიცირება და დადასტურება, მათი ანონიმურობის შენარჩუნებით, აუცილებელია ეთიკური სტანდარტების დასაცავად და სანდოობის შესანარჩუნებლად.

ISSN 2667-9299 (print)
ISSN 2960-9348 (online)

თანამედროვე ჟურნალისტიკაში წყაროებთან ურთიერთობისას ანგარიშგასაწევია აგრეთვე რამდენიმე ძირითადი ფაქტორი:

1. სანდოობის მნიშვნელობა;
2. ანონიმურობისა და გამჭვირვალობის ბალანსი;
3. ეთიკური დილემები;
4. სამართლებრივი შედეგები;
5. საზოგადოების აღქმა და მისი ნდობა.[4]

ჟურნალისტებმა მკაცრად უნდა შეაფასონ თავიანთი წყაროების, განსაკუთრებით, ანონიმური წყაროების სანდოობა.[5] ეს გულისხმობს მათ ექსპერტიზასა და მათი უტყუარობის, სანდოობის გადამოწმებას.

მედიაში ეთიკური კოდექსები გახაზავს სანდოობის მყარი საფუძვლების არსებობას მაშინაც კი, როცა წყაროს ვინაობა დაუდგენელი რჩება. წყაროს ვინაობის დაცვამ შესაძლოა წაახალისოს პირები, გააზიარონ კრიტიკული ინფორმაცია.[6] თუმცა, არანაკლებ მნიშვნელოვანია აუდიტორიასთან გამჭვირვალე კომუნიკაცია, ამ ანონიმურობის მიღმა არსებული ლოგიკის თაობაზე. ჟურნალისტები უნდა ისწრაფოდნენ წყაროსთან დაკავშირებული კონტექსტური ინფორმაციის გამოკვეთისკენ, მათი ვინაობის შენარჩუნებით, რითაც ხელს შეუწყობენ აუდიტორიის ნდობის მოპოვება-გამყარებას.

ანონიმური წყაროების გამოყენება ეთიკურ გამოწვევას წარმოადგენს. გავრცელებულ ინფორმაციაში ჟურნალისტმა უნდა დააბალანსოს შესაძლო, პოტენციური ზიანი წყაროსთან მიმართებაში და საზოგადოების ინტერესები. უმნიშვნელოვანესია, რომ ანონიმურობა გააზრებულად იყოს უზრუნველყოფილი და დაცული ღირებული საზოგადოებრივი ინტერესის მქონე გარემოებაში.

ISSN 2667-9299 (print)
ISSN 2960-9348 (online)

ანონიმურ წყაროებთან დაკავშირებით ჟურნალისტები იურიდიულ საფრთხეებს აწყდებიან.[7] ისინი მზად უნდა იყვნენ ამ წყაროების კანონიერად დასაცავად. რისკი, შესაძლოა, მოიცავდეს პოტენციურ პატიმრობასაც კი, იმ შემთხვევაში, თუ ჟურნალისტი სასამართლოში ანონიმური წყაროს გამჟღავნებაზე უარს იტყვის. ასეთი სამართლებრივი შედეგის ალბათობის წინასწარ გააზრება უკიდურესად აუცილებელია.

დეზინფორმაციით განმსჭვალულ ეპოქაში ანონიმურ წყაროებზე დაფუძნებული რეპორტაჟების მიმართ სკეპტიციზმი იზრდება. ჟურნალისტებმა აქტიურად უნდა იზრუნონ ნდობის გაღვივებაზე, რათა უზრუნველყონ საკუთარი პუბლიკაციის ფაქტობრივი სიზუსტეცა და მისი ეთიკური სტანდარტი.

ამ ფაქტორთა გათვალისწინებით, ჟურნალისტებს შეუძლიათ ოსტატურად გაიარონ წყაროს იდენტიფიკაციისა და ანონიმურობის სირთულეები, შეასრულონ თავიანთი დეონტოლოგიური ვალდებულებები და, ამავდროულად, ფართო საზოგადოებას შესთავაზონ სანდო ჟურნალისტიკა.[8]

წყაროს ანონიმურობის დაცვა მნიშვნელოვანი მექანიზმია ინფორმატორების წახალისებისათვის, წარმოადგინონ სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანი ინფორმაცია. ამ დაცვის გარეშე, პოტენციური შედეგების შიშით, ბევრმა ადამიანმა შეიძლება თავი შეიკავოს საზოგადოებისთვის საინტერესო საკითხებთან დაკავშირებით მოსაზრებების გაზიარებისაგან. თუმცა, ანონიმურ წყაროებზე დაყრდნობა, ასევე, შეიცავს გამოწვევებს. ჟურნალისტებს მუდმივად მოუწოდებენ, გამოქვეყნებამდე კრიტიკულად შეაფასონ ასეთი ინფორმაციის სანდოობა. გადამოწმება აუცილებელია,

ISSN 2667-9299 (print)
ISSN 2960-9348 (online)

რადგან ახალი ამბების სრულფასოვნება დიდწილადაა დამოკიდებული წარმოდგენილი ფაქტების სანდოობაზე.

მკითხველი სულ უფრო გამჭრიახი ხდება. მისთვისაც ხელმისაწვდომია ესა თუ ის ინფორმაცია არაერთი წყაროდან. იგი ითხოვს და ელის გარანტიას, რომ მისთვის ჟურნალისტის მიერ შეთავაზებული ინფორმაცია არა მხოლოდ ზუსტია, არამედ, ეთიკური გზებითა და საშუალებებით მოპოვებულიც. წყაროს იდენტიფიკაციის სირთულე გახაზავს ჟურნალისტურ წრეებში მუდმივი დიალოგის აუცილებლობას, რათა გაძლიერდეს ეთიკური სტანდარტები და, ამავდროულად, მოხდეს ადაპტაცია მედიის ცვალებად რეალობასთან.

წყაროს იდენტიფიკაციის თემის შესწავლისას აუცილებელია მისი პრინციპების, გამოწვევებისა და მომავლის ჟურნალისტიკაზე მისი სავარაუდო გავლენის გათვლა. მსოფლიო ჟურნალისტურ პრაქტიკაში წყაროს ანონიმურობის დაცვა სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანია. ამ პროცესს არეგულირებს არსებული პროფესიული ჟურნალისტური ეთიკის კოდექსები და ქვეყანათა კანონმდებლობები. „ანონიმურ ინფორმაციაზე დაყრდნობა ამ ინფორმაციის განსაკუთრებულად კრიტიკულად შეფასებას გვავალდებულებს“. რამდენად დიდიცაა ასეთი ანონიმური წყაროების ხვედრითი წილი, იმდენად აქტუალური ხდება მკითხველისათვის მათში დამოწმებული ყველა ფაქტისა და არგუმენტის ჭეშმარიტება და სანდოობა.

განვიხილოთ ევროპულ სახელმწიფოთა მაგალითები:

- ნორვეგიაში მიაჩნიათ, რომ „ინფორმაციის წყაროს დაცვა თავისუფალი საზოგადოების ფუნდამენტური პრინციპი და პრესის მიერ საზოგადოების წინაშე ნაკისრი ვალდებულებაა,

ISSN 2667-9299 (print)
ISSN 2960-9348 (online)

რომელიც ემყარება საზოგადოებისთვის მნიშვნელოვანი ინფორმაციის მიწოდების ხელმისაწვდომობას“.[9]

- ხორვატიაში ითვლება, რომ ანონიმური წყაროს დაცვა არ ათავისუფლებს ჟურნალისტს იმ მორალური, მატერიალური და სისხლის სამართლებრივი პასუხისმგებლობისგან, რომელიც ჟურნალისტს ანონიმური წყაროდან მიღებული ინფორმაციის უზუსტობის გამო შეიძლება დაეკისროს. ხორვატიელები არათუ ავალებენ ჟურნალისტს წყაროს გამჟღავნებას, არამედ რეკომენდაციას აძლევენ, შეძლებისდაგვარად ითანამშრომლოს კიდეც ხელისუფლებასთან.
- გერმანელი კანონმდებლები საიმედოდ იცავენ წყაროს კონფიდენციალურობის პრინციპს და ჟურნალისტს ავალდებულებენ, რომ მხოლოდ იმ შემთხვევაში, „როდესაც ინფორმაცია დანაშაულებრივი ქმედების დაგეგმვას ეხება“, აუცილებლად გაამხილოს წყაროს ვინაობა.
- ჩეხეთის რესპუბლიკაში ჟურნალისტს მოუწოდებენ, იყოს ლოიალური, დაიცვას წყარო და არ გაამჟღავნოს მისი ვინაობა იმ კონკრეტულ შემთხვევაშიც კი, თუკი ასეთი პოზიცია პრობლემას შეუქმნის.
- ფინეთში ეს წესი არა მხოლოდ ინფორმაციის ჟურნალისტურ წყაროებზე ვრცელდება, არამედ იმ ჟურნალისტებზეც, რომლებიც ფსევდონიმით წერენ.

წყარო ეწოდება იმ ადამიანს, რომლის მონათხრობი ჟურნალისტს სჭირდება უშუალოდ თავისი ამბისთვის, ან როგორც ფონური, დამატებითი ინფორმაცია. არსებობს

ISSN 2667-9299 (print)
ISSN 2960-9348 (online)

პოტენციური წყარო და ნამდვილი წყარო. ზოგი ჟურნალისტი ახალი ამბების მოპოვების საპირისპირო ტაქტიკას მიმართავს. ერთი დასავლელი ჟურნალისტი ამბობს, რომ იმის ნაცვლად, წყაროებს ახალი ამბავი გამოჰკითხოს, თავად აწვდის მათ სიახლეებს: „პირადად ვზრუნავ იმაზე, რომ ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ჭორი ან სიახლე შეიტყონ და როდესაც მე დამჭირდება ახალი ამბავი, მერე უკვე მე მივიღებ მათგან სასურველ ინფორმაციას," ამბობს იგი.[10]

სანდოობა იმ წყაროებისა, რომლებთანაც ჟურნალისტს ამა თუ იმ თემის გაშუქებისას სისტემატური ურთიერთობა აქვს, განისაზღვრება მათი თანმიმდევრულობით. არსებობს რამდენიმე ფაქტორი, რაც წყაროს სანდოობის კრიტერიუმად გამოდგება და იგი აპრობირებულია დასავლურ ჟურნალისტიკაში:

ა) ინფორმაციის წყარო შემთხვევის თვითმხილველია თუ ამბავი სხვისგან მოისმინა;
ბ) არის თუ არა პიროვნება კომპეტენტური დამკვირვებელი;
გ) აქვს თუ არა წყაროს დამაჯერებელი, არსებულ ფაქტებთან თავსებადი, ზუსტი დეტალების მოწოდების უნარი;
დ) იძლევა თუ არა რამდენიმე წყარო ერთსა და იმავე ინფორმაციას.

აშშ-სა და ევროპის ქვეყნებში პრესის საბჭოს არაერთი საჩივარი განუხილავს ანონიმური წყაროს გამოყენებასა და ეთიკური სტანდარტის დარღვევასთან დაკავშირებით. მაგალითისთვის, განვიხილოთ საჩივარი, რომელშიც ესტონეთის პრესის საბჭო უჩივის პოლიციას.[11]

ესტონეთის სატელეგრაფო სააგენტომ გაავრცელა ინფორმაცია ბრინჯაოს იმ მემორიალური დაფების

BRAMS 2025 May ISSN 2667-9299 (print)
Volume 6, Issue 13 ISSN 2960-9348 (online)

მოპარვის შესახებ, რომლებზეც საბჭოთა ჯარის ოფიცრების სახეები იყო ამოტვიფრული. აღნიშნული დაფები მოიპარეს მონუმენტიდან, რომელიც ეძღვნებოდა 1944 წელს საბჭოთა არმიის მიერ ქალაქ ტალინის „გათავისუფლებას“. მასალა ეყრდნობოდა კარგად ინფორმირებულ, მაგრამ ანონიმურ წყაროს, რომელმაც, როგორც ჩანს, იცოდა დაფების ადგილსამყოფელი და ქურდების ვინაობა. პოლიციამ ჟურნალისტს წყაროს დასახელება მოსთხოვა. რადგან ჟურნალისტმა ანონიმური წყაროს გამჟღავნებაზე უარი განაცხადა, იგი პოლიციაში წაიყვანეს დასაკითხად და დაპატიმრებითაც დაემუქრნენ. საინტერესოა, როგორი იყო საბჭოს პოზიცია და როგორ მოახერხა მან ჟურნალისტის დაცვა. პრესის საბჭოს აზრით, ჟურნალისტი კორექტულად მოიქცა, რადგან მედიაეთიკის საერთაშორისო პრაქტიკის თანახმად, ჟურნალისტმა არ უნდა გათქვას მისი ინფორმაციის წყარო, ვიდრე სასამართლო გადაწყვეტილება არ დაავალდებულებს მას, ამგვარად მოიქცეს.

წყაროების დაცვის წესი ასახულია ბრიტანული ქცევის კოდექსსა (მუხლი 15) და ნორვეგიულ კოდექსში (მუხლი 3.1). ეს პრინციპი ასევე აღიარებულია ესტონეთის პარლამენტის მიერ (პარ. 7, მაუწყებელთა აქტი).

წიგნში „კონვერგენტული ჟურნალისტიკა“,[12] ერთ-ერთი ავტორი, სკოტ რეინარდი, აღწერს წყაროთა მთელ რიგ სახეებს (პირველადი, მეორეული, ციტირებადი, არაციტირებადი) და აღნიშნავს, რომ მათი დაცვა ჟურნალისტის პრეროგატივაა. „არაციტირებადი წყაროები ანონიმურად უნდა დარჩნენ. ისეთი განსაზღვრებები, როგორიცაა „სიტუაციის მცოდნე ადამიანი“ ან „დირექტორის უახლოესი გარემოცვის წევრი“ არ ათავისუფლებს რეპორტიორს წყაროს ანონიმურობის დაცვის ვალდებულებისგან. თუ არაციტირებადი

ISSN 2667-9299 (print)
ISSN 2960-9348 (online)

მეორეული წყარო იძლევა ციტირების ნებართვას, მაგრამ არ უნდა მისი სახელი გამოიყენოთ, გაიარეთ კონსულტაცია თქვენს რედაქტორთან გამოქვეყნების წესებთან დაკავშირებით“.[13]

რა არის კონფიდენციალური ინფორმაცია? რა შემთხვევაში ხდება წყაროს იდენტიფიცირება? პასუხი ცალსახაა: კონფიდენციალურია ისეთი ინფორმაცია, რომელიც მხოლოდ ჟურნალისტებისთვისაა განკუთვნილი და არავითარი სახით არ უნდა დაიბეჭდოს და არ უნდა გახმაურდეს. წყაროს იდენტიფიცირება დაუშვებელია სასამართლოს სპეციალური განჩინების გარეშე.

განსაკუთრებული სიფრთხილეა საჭირო მაშინ, როცა ანონიმური წყარო ვინმეს რამეში სდებს ბრალს. „ნიუ-იორკ ტაიმსი“ თავის თანამშრომლებს ურჩევს, რომ არ იქცნენ ბრმა იარაღად იმათ ხელში (კერძოდ, პოლიციის წარმომადგენელთა), ვისაც კონკრეტული ადამიან(ებ)ის წინააღმდეგ ბრალდების გავრცელება განუზრახავს. საინფორმაციო სააგენტო „ესოშიეიტედ პრესის“ პოლიტიკა ასეთია: „ჩვეულებრივ, ანონიმურობის მოთხოვნას არ ვემორჩილებით. ჩვენ გვინდა, რომ ინფორმაცია დოკუმენტირებული იყოს. როდესაც ახალი ამბების წყარო მოითხოვს, რომ მისი სახელი არ გაჟღერდეს, ჩვენ ამას ვამბობთ. თუ ანონიმურობას ვთანხმდებით, პირობას ვასრულებთ, მაგრამ არსებული წესების ფარგლებში მაქსიმალურად ვცდილობთ, გავაცნოთ მკითხველს წყაროს საზოგადოებრივი კავშირები, მოტივაცია, შეხედულებები“.

საქართველოს ჟურნალისტთა ქარტიაში წყაროს ანონიმურობას არეგულირებს მე-6 მუხლი, რომელშიც ნათქვამია, რომ „ჟურნალისტის მორალური პასუხისმგებლობაა, არ გაამჟღავნოს კონფიდენციალურად მოპოვებული ინფორმაციის წყარო“.[14] ამ წესის თანახმად,

ISSN 2667-9299 (print)
ISSN 2960-9348 (online)

ჟურნალისტმა უნდა დაიცვას გაუმჟღავნებლობის თაობაზე ინფორმატორისათვის მიცემული პირობა. ეს პირობა შეიძლება დაირღვეს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ინფორმაცია კრიმინალური აქტის დაგეგმვას ან ადამიანთა სიცოცხლისათვის მოსალოდნელ საშიშროებას ეხება.

კვლევის შედეგად შეგვიძლია დავასკვნათ, რომ წყაროს იდენტიფიკაციისა და წყაროს ანონიმურობის დაცვას შორის ურთიერთმიმართება უმნიშვნელოვანესია ჟურნალისტიკის ეთიკური ფასეულობების შესანარჩუნებლად. ამ ბალანსის დაცვა აძლიერებს ინფორმატორებს და, ამავდროულად, ხელს უწყობს ისეთი გარემოს შექმნას, სადაც მნიშვნელოვანი ინფორმაცია შეიძლება გამოვლინდეს. ეს კი, საბოლოოდ, ამდიდრებს საზოგადოებრივ დისკურსს.

წყაროს კონფიდენციალურობის უზრუნველყოფით ჟურნალისტები ზრდიან თავიანთი მედიაპროდუქციის სანდოობასა და დამაჯერებლობას, რაც სულ უფრო მნიშვნელოვანი ხდება სკეპტიციზმითა და დეზინფორმაციით განმსჭვალულ ეპოქაში.

ჟურნალისტები ანონიმურობის სირთულეებს უდიდესი პასუხისმგებლობით უნდა მიუდგნენ. ეს მოიცავს ანონიმური წყაროების მიერ მოწოდებული ინფორმაციის კრიტიკულად შეფასებას, რითაც თავს და მედიააუდიტორიას დაიცავენ დეზინფორმაციის გავრცელებისგან.

სამართლებრივი შედეგების გააზრება კიდევ უფრო გახაზავს ეთიკური პრაქტიკის აუცილებლობას, რაც პრიორიტეტს ანიჭებს წყაროების დაცვას და, ამავდროულად, ხელს უწყობს საზოგადოების წინაშე ანგარიშვალდებულების გააზრებასა და ერთგულებას. წყაროს იდენტიფიკაციასთან დაკავშირებული

ISSN 2667-9299 (print)
ISSN 2960-9348 (online)

ყოვლისმომცველი, შეგნებული მიდგომის გამოყენებით, ჟურნალისტებს შეუძლიათ არა მხოლოდ გააძლიერონ თავიანთი ეთიკური ვალდებულებები, არამედ ხელი შეუწყონ პროფესიის პრესტიჟის ამაღლებას, უზრუნველყონ საზოგადოებისთვის სიზუსტითა და პასუხისმგებლობით მსახურება.

ლიტერატურა ▫ References

1. Nadare, Maia (2025). Disinformation in the Digital Media. *BRAMS*, 6(12), 101-135.
2. Gutiérrez-Caneda, Beatriz, Lindén Carl-Gustav, Vázquez-Herrero, Jorge (2024, November 20). Ethics and Journalistic Challenges in the Age of Artificial Intelligence: Talking with Professionals and Experts. *Front. Commun*. Volume 9, https://doi.org/10.3389/fcomm.2024.1465178
3. Dağlar, Ali (2023). The Problem of Identification with the News Source as an Example of Ethical Violation in Journalism. *EUROASIA JOURNAL OF SOCIAL SCIENCES & HUMANITIES*, 10(32), 39-47. https://doi.org/10.5281/zenodo.8078820
4. Gerstein, Julie & Sullivan, Margaret (2025, July 24). What Do Journalists Owe Their Sources – and Their Audiences? *Columbia Journalism Review* (CJR) <https://www.cjr.org/analysis/what-do-journalists-owe-their-sources-their-audiences.php>
5. Radcliffe, Damian (2024, May 15). World Press Trends 2023-24: Challenges to Press Freedom. *Medium* <https://medium.com/damian-radcliffe/world-press-trends-2023-24-challenges-to-press-freedom-ec7b0473208d>
6. Bendianishvili, Mariam (2022). Legal and Deontological Norms in the Professional Use of Social Media. *BRAMS*, 3(6), 11-124.

ISSN 2667-9299 (print)
ISSN 2960-9348 (online)

7. Nadare, Maia (2021). *Deontology through the International Media Law*. Tbilisi: Publishing House Universal.
8. NPR Ethics Handbook (2019, February 11). Special Section: Anonymous sourcing. *NPR* <https://www.npr.org/about-npr/688745813/special-section-anonymous-sourcing>
9. ჟურნალისტური ეთიკა და თვითრეგულირების მექანიზმები (2003). თავისუფლების ინსტიტუტი, გვ. 21-22.
10. მენჩერი მელვინ (2013). ახალი ამბების გაშუქება და წერა, გვ. 281-282.
11. მედიის თვითრეგულირების ქრესტომათია (2004). თავისუფლების ინსტიტუტი, გვ. 171.
12. Quinn, Stephen, and Vincent F. Filak (Eds.) (2005). Convergent Journalism: An Introduction (Writing and Producing Across Media). Oxford, UK: Focal Press (Elsevier).
13. ფილაკი ვინსენტ ფ. (რედ.) (2023). კონვერგენტული ჟურნალისტიკა: შესავალი (წერა და პროდიუსირება მედიაში). პირველი ქართული გამოცემა, თარგმნა მარი კორინთელმა, ბათუმი: ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გამომცემლობა, ISBN: 9789941488689, გვ. 70.
14. საქართველოს ჟურნალიტური ეთიკის ქარტია <https://www.qartia.ge/ka/mthavari-gverdis-aikonebi/article/30513-preambula>

ISSN 2667-9299 (print)
ISSN 2960-9348 (online)